

PROGRAM WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNY
W BURSIE MIĘDZYSZKOLNEJ NR 2 W ZAMOŚCIU
NA LATA 2017 - 2020

Zgodnie z art. 26 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe, w roku szkolnym 2017/2018 następuje połączenie programu wychowawczego i programu profilaktyki w jeden dokument, zawierający treści i działania o charakterze wychowawczym i profilaktycznym. Dlatego też przedstawiony poniżej program integruje realizowane w naszym środowisku dotychczasowe cele wychowawcze oraz profilaktyczne wynikające z określonych na drodze wnikliwej diagnozy młodzieży Bursy Międzyszkolnej Nr 2 w Zamościu.

Wstęp:

Bursa Międzyszkolna Nr 2 w Zamościu została powołana w dn. 01.08.2001 r. Bursa jest publiczną placówką zapewniającą opiekę i wychowanie uczniom w okresie pobierania nauki poza miejscem stałego zamieszkania, przeznaczoną dla uczniów klas VII i VIII szkół podstawowych i ponadpodstawowych, dla dzieci i młodzieży, oraz szkół artystycznych, w tym uczniów wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki, metod pracy i wychowania oraz dla słuchaczy kolegów pracowników służb społecznych, w wieku do 24 lat.

Bursa oferuje wychowankom pokoje 2, 3 i 4 osobowe oraz szereg pomieszczeń przygotowanych pod kątem realizacji różnorodnych form pracy z młodzieżą tj.: siłownia, sala bilardowa, świetlica TV z kinem domowym, nowoczesna aula, Centrum Biblioteczno-Multimedialne, pracownia kulinarna, klub sportowy „Schron”, Izba Tradycji.

Zadania wychowawcze bursy są podporządkowane nadrzędnemu celowi, jakim jest wszechstronny rozwój wychowanka w wymiarze emocjonalnym, społecznym, kulturalnym, moralnym, ekologicznym, zdrowotnym i intelektualnym. Bursa jako środowisko wychowawcze ma za zadanie wspomagać wychowanków w osiąganiu wszechstronnego rozwoju, kształtować postawy, umożliwić korygowanie deficytów w celu optymalizacji osiągnięć edukacyjnych uczniów oraz zapobiegać zagrożeniom poprzez profilaktykę, przeciwdziałanie istniejącym zagrożeniom i wsparcie wychowanków w trudnych sytuacjach.

Program wychowawczo – profilaktyczny obejmuje następujące zagadnienia:

- 1) treści i działania o charakterze wychowawczym skierowane do wychowanków,
- 2) treści i działania o charakterze profilaktycznym dostosowane do potrzeb rozwojowych wychowanków, przygotowane na podstawie przeprowadzonej diagnozy potrzeb i problemów występujących w społeczności bursy, skierowane do młodzieży, nauczycieli i rodziców.

Misja Bursy Międzyszkolnej Nr 2 w Zamościu:

Misją Bursy Międzyszkolnej Nr 2 w Zamościu jest przejęcie opieki nad młodzieżą szkolną uczącą się poza miejscem zamieszkania na okres nauki w szkole oraz stworzenie optymalnie najlepszych warunków i atmosfery do rozwoju wychowanka, niesienie pomocy, wyrównywanie szans, kompensacja braków i wszystkiego, co pozwoli wychowankom godnie i racjonalnie funkcjonować w dorosłym życiu.

- Jesteśmy placówką zapewniającą opiekę i wychowanie, kształtującą młodego człowieka dokonującego świadomie wyborów życiowych
- Respektujemy uniwersalny system wartości
- Szanujemy godność osobistą wychowanka
- Zapewniamy bezpieczeństwo i troskliwą opiekę wykwalifikowanej kadry pedagogicznej
- Uczymy szacunku dla tradycji naszego narodu, samodzielności i odpowiedzialności za siebie i innych
- Wspieramy rodziców w wychowaniu

Wizja Bursy Międzyszkolnej Nr 2 w Zamościu:

Nadrzędnym celem naszego programu jest stworzenie warunków do prawidłowego rozwoju psychofizycznego, intelektualnego, społecznego, emocjonalnego i moralnego naszych wychowanków.

Chcemy, aby nasza bursa była bezpieczna i przyjazna. Dążymy do stworzenia młodzieży rodzinnej atmosfery, cechującej się życzliwością, zrozumieniem, zaufaniem i odpowiedzialnością.

Przyszłość wiążemy z nieustannym doskonaleniem naszej placówki i jej pracowników, tak aby sprostać wyzwaniom zmieniającej się rzeczywistości oraz oczekiwaniom rodziców i wychowanków.

Model absolwenta:

Wychowanek kończący pobyt w bursie, posiada następujące cechy:

- zna i stosuje zasady dobrych obyczajów i kultury bycia,
- wyróżnia go uczciwość, wiarygodność, wytrwałość, szacunek dla innych ludzi,
- rozwija swoje zainteresowania, jest dociekliwy i żądny wiedzy,
- charakteryzuje go kreatywność, przedsiębiorczość, odpowiedzialność, poczucie własnej wartości,
- pozytywnie patrzy na świat,
- rozwija aktywność fizyczną,
- jest gotowy do podejmowania działań na rzecz innych oraz do pracy zespołowej,
- stosuje w życiu codziennym zasady higieny, dba o własne zdrowie,
- zna problemy współczesnych zagrożeń społecznych i cywilizacyjnych,
- podejmuje odpowiedzialne decyzje w trosce o bezpieczeństwo własne i innych,
- szanuje i pielęgnuje tradycje rodzinne, szkoły, regionu, narodu i kraju.

Program wychowawczo – profilaktyczny Bursy Międzyszkolnej Nr 2 Zamościu powstał w oparciu o obserwacje, wyniki ewaluacji wewnętrznej, wnioski i analizę z pracy zespołów zadaniowych, konsultacje z rodzicami, nauczycielami - wychowawcami i Samorządem Bursy.

Cel główny:

Podstawowym celem realizacji Programu wychowawczo - profilaktycznego jest wspieranie młodzieży w rozwoju i zapobieganie zachowaniom problemowym oraz ryzykownym. Ważnym elementem realizacji programu wychowawczo-profilaktycznego jest kultywowanie tradycji i obyczajów bursy.

Cele szczegółowe:

- zapewnienie wychowankom bezpieczeństwa fizycznego, psychicznego i emocjonalnego;
- nauczanie odpowiedzialnego korzystania z zasobów Internetu, w tym z mediów społecznościowych;
- rozpoznawanie potrzeb ucznia oraz uczenie samodzielności i zaradności;
- budowanie świadomości własnych i cudzych emocji, nauka ich rozpoznawania, wyrażania i kontrolowania;
- kształtowanie odpowiedzialności za własne zachowanie;
- rozwijanie uzdolnień i zainteresowań uczniów;
- ułatwienie procesu adaptacji do nowego środowiska;
- podejmowanie działań wychowawczych służących przygotowaniu do pełnienia w przyszłości ról małżeńskich i rodzicielskich;
- kształtowanie postawy asertywności oraz umiejętności wyrażania własnego zdania;
- uczenie umiejętności efektywnego spędzania czasu wolnego;
- kształtowanie poczucia tożsamości narodowej, postaw patriotycznych, szacunku dla tradycji i przynależności do społeczności szkolnej, lokalnej i regionalnej;
- wyrobienie w wychowankach nawyków kulturalnego zachowania, efektywnej współpracy, komunikowania się z rówieśnikami i dorosłymi;
- wdrożenie do życia w społeczności lokalnej i w grupie rówieśniczej;
- wykształcenie pozytywnych postaw, respektowanie norm społecznych;
- eliminacja zachowań agresywnych;
- motywowanie wychowanków do nauki;
- pomoc wychowankom z trudnościami w nauce;
- rozwinięcie zainteresowań i pasji;
- przygotowanie do odbioru dóbr kultury i sztuki, szanowanie dorobku narodowego;
- rozwijanie tolerancji wobec innych kultur;
- upowszechnienie czytelnictwa, przygotowanie do samokształcenia; poszukiwania informacji, wykorzystania wiedzy w praktyce;
- wypracowanie właściwych nawyków higienicznych i prozdrowotnych;

- wdrozenie umiejętności dokonywania wyboru zachowań chroniących zdrowie własne i innych ludzi;
- propagowanie zdrowego i ekologicznego stylu życia oraz aktywnych form spędzania wolnego czasu;
- zaznajomienie z zagrożeniami bezpieczeństwa i zdrowia oraz uczenie prawidłowej reakcji na te zagrożenia.

ZADANIA DO REALIZACJI	SPOSÓB REALIZACJI	OSOBY ODPOWIEDZIALNE
POZNANIE WYCHOWANKA - ZAPEWNIENIE BEZPIECZEŃSTWA MŁODZIEŻY	➤ Diagnoza wychowanka, jego predyspozycji oraz oczekiwań i potrzeb. • Rozmowy z rodzicami, wychowankiem, współpraca z placówkami zapewniającymi pomoc w wychowaniu młodzieży. • Obserwacje, wywiady, ankieta „Sytuacji rodzinno-materialnej wychowanka. • Uświadamianie odpowiedzialności prawnej rodzicom za sprawowanie opieki nad swoimi dziećmi – regulacje prawne w przypadku tzw. eurosieroctwa. ➤ Wspieranie procesu adaptacyjnego do nowego środowiska. • Realizacja „Programu Adaptacyjnego dla klas I”. • Spotkania informacyjno-organizacyjne. ➤ Promowanie wiedzy o bezpieczeństwie, wdrażanie prawidłowych postaw wobec zagrożeń. • Zapoznanie z regulaminami oraz standardami zachowań w placówce : Regulamin Wychowanka, przepisami bhp. ppoż. • Zapoznanie z procedurami ewakuacyjnymi w placówce. ➤ Realizacja Projektu „Bezpieczna Szkoła – placówka”. • Całodobowy monitoring wewnętrzny i zewnętrzny, kontrole Straży Miejskiej. • Systematyczna poprawa warunków technicznych. • Wprowadzenie systemu kart identyfikacyjnych.	Wychowawcy, dyrekcja

	• Monitorowanie wejść i wyjść wychowanków oraz wyjazdów i przyjazdów młodzieży.	
WSPÓŁCZESNE ZAGROŻENIA MŁODZIEŻY	• Profilaktyka uzależnień. Spotkania ze specjalistami: dostarczenie informacji o środkach uzależniających: narkotykach, alkoholu ,dopalaczach i nikotynie oraz uświadomienie o zagrożeniach towarzyszących ich zażywaniu. • Realizacja programów nt. doskonalenia najważniejszych umiejętności psychologicznych i społecznych m.in. przeciwstawianie się negatywnym wpływom grupy rówieśniczej, odmawianie, sztuka rozwiązywania konfliktów. • Zebrania zespołu wychowawczego, konsultacje z zespołem ds. pomocy psychologiczno – pedagogicznej oraz kierowanie do placówek specjalistycznych wychowanków z potencjalnej grupy ryzyka. ➤ Bezpieczeństwo w sieci • Zajęcia edukacyjne nt. zagrożeń we współczesnym świecie oraz sposobów ich unikania- reagowanie. • Realizacja programu „Współczesne zagrożenia młodzieży” uwzględniające treści z nadmiernego korzystania z gier komputerowych, cyberprzemoc i seksting. • Kampanie informacyjne na temat odpowiedzialnego i bezpiecznego korzystania z Internetu i telefonii komórkowej.	Wychowawcy, dyrekcja
	➤ Współpraca z Komendą Miejską Policji w Zamościu, prelekcje nt. • „Przemoc rówieśnicza” (formy przemocy, wymuszenia, bójki i pobicia, naruszenie nietykalności cielesnej, współsprawstwo, karanie sprawców nieletnich i dorosłych).	

DZIAŁANIA EDUKACYJNE W ZAKRESIE PREWENCJI	• „Zdrowotne i prawne aspekty nadużywania alkoholu”(objawy choroby alkoholowej, przestępczość skutkiem nadużywania alkoholu, skierowanie na leczenie odwykowe, rozpijanie nieletnich jako przestępstwo w świetle prawa). • „Narkotyki i prawo” (kary przewidziane za posiadanie, produkcję środków odurzających, handel, sprzedawanie małoletniemu, przestępczość wynikająca z konieczności pozyskania środków na narkotyk, odpowiedzialność prawna za popełnienie występku i czynów karalnych).	Wychowawcy, dyrekcja
WSPÓŁPRACA Z INSTYTUCJAMI W ZAKRESIE PODNIESIENIA BEZPIECZEŃSTWA ORRAZ POPRAWY SKUTECZNOŚCI DZIAŁAŃ PROFILAKTYCZNYCH I PREWENCYJNYCH	➤ Nawiązanie współpracy z: • Sądem Rejonowym – Wydział Rodzinny i Nieletnich (kuratorzy); • Strażą Miejską; • Samodzielnym Publicznym Szpitalem Wojewódzkim w Zamościu; • Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną; • Powiatową Stacją Sanitarno – Epidemiologiczną; • Centrum Interwencji Kryzysowej; • PCK	Wychowawcy, dyrekcja
PROMOWANIE ZDROWEGO STYLU ŻYCIA	➤ Realizacja programu „Szkoły Promującej Zdrowie” • Zapewnienie synergii działań z zakresu promocji zdrowia i profilaktyki. • Podnoszenie aktywności fizycznej. • Upowszechnienie idei sieci szkół promujących zdrowie i wynikających z nich działań. • Udostępnienie prezentacji dobrych praktyk, wymiany doświadczeń między szkołami i placówkami oświatowymi	Wychowawcy, dyrekcja

	w zakresie promocji zdrowia i profilaktyki problemów młodzieży. • Zachęcenie do zdrowego stylu życia i aktywnego odpoczynku. ➤ Współpraca z ośrodkami zdrowia, PCK w celu zwiększenia wiedzy wychowanków z zakresu ćwiczeń udzielania pierwszej pomocy: • Kształtowanie poczucia odpowiedzialności za zdrowie każdej osoby.	
DBAŁOŚĆ O ZDROWIE PSYCHICZNE I FIZYCZNE	➤ Realizacja zajęć wychowawczych mających na celu promocję zdrowia psychicznego • Kształtowanie postaw prospołecznych, poczucia własnej wartości, poczucia odpowiedzialności za własne decyzje, umiejętność asertywnego zachowania się w sytuacjach trudnych. ➤ Realizacja programu „Trzymaj formę”. • Rozwijanie zainteresowań sportem, turystyką, rekreacją. • Kształtowanie prozdrowotnych postaw młodzieży. • Zapewnienie prawidłowego rozwoju fizycznego wychowanków (właściwe wykorzystanie czasu wolnego, wpływ aktywności fizycznej na życie codzienne) • Kształtowanie pożądanych cech charakteru poprzez rywalizację sportową (turnieje, zasady fair play). • Uczestnictwo młodzieży w zajęciach sportowych na siłowni, tenisie stołowym, hali w ZSP NR 5. • Organizacja turniejów sportowych , zajęć Cross Fit, aerobiku, tańca towarzyskiego, zumbi.	Wychowawcy, dyrekcja

	➤ Realizacja programu „Ręce też mogą mówić” • Uwrażliwienie wychowanków na niepełnosprawność i tolerancję wobec innych osób.	
WSPIERANIE ROZWOJU INTELEKTUALNEGO	➤ Zapewnienie powodzenia szkolnego • Usprawnienie organizacji nauki własnej. • Promowanie uczniów szczególnie zdolnych. • Rozpoznawanie i diagnozowanie przyczyn niepowodzeń szkolnych. • Pomoc w nauce: języka polskiego, matematyki, języków obcych, chemii. • Działalność kół zainteresowań (kulinarne, morskie, fotograficzno-plastyczne, sportowe, kulturalne, wolontariat, nauka podstaw języka migowego). • Zapewnienie młodzieży możliwości rozwijania konkretnych zdolności i talentów.	Wychowawcy, dyrekcja.
DZIAŁALNOŚĆ EKOLOGICZNA	• Promowanie wiedzy nt. środowiska naturalnego i jego zagrożeniach. • Udział w akcjach ekologiczno - zdrowotnych. • Zapoznanie młodzieży z konwencją waszyngtońską, udział wychowanków w seminarium nt. ochrony gatunków roślin i zwierząt, zagrożonych wyginięciem.	Wychowawcy, dyrekcja.
CZYTELNICTWO	➤ Kształtowanie postaw dojrzałego i odpowiedzialnego czytelnika: • Promowanie nowych technologii informacyjnych i multimedialnych. • Przeprowadzenie i analiza wśród młodzieży i nauczycieli ankiet dotyczących oferty bibliotecznej. • Wzbogacanie zasobów Centrum Bibliotecznego – Multimedialnego o nowe programy i książki.	Wychowawcy, pracownik Centrum Bibliotecznego - Multimedialnego.

	• Włączanie młodzieży do realizacji projektów i programu czytelniczo – filmowego. • Przeprowadzenie konkursu wiedzy o Zamościu. • Nagradzanie wyróżnionych wychowanków książkami na uroczystych apelach.	
ORIENTACJA ZAWODOWA I PLANOWANIE KARIERY	➤ Realizacja programu z doradztwa zawodowego „Rozwijam skrzydła”: • Wyposażenie młodzieży w informację nt. zawodów, dróg kształcenia. • Ukierunkowanie młodzieży na świadomy wybór ścieżki edukacyjno – zawodowej. • Prowadzenie doradztwa zawodowego grupowego i indywidualnego. • Współpraca z placówkami wspierającymi pracę w obszarze orientacji zawodowej m.in. PPP NR 1 w Zamościu, PUP w Zamościu.	Wychowawcy, dyrekcja.
SAMORZĄDNOŚĆ	➤ Rozwijanie samorządności i współodpowiedzialności za placówkę oraz włączanie młodzieży w jej działalność. • Wybory demokratyczne do Samorządu Bursy i samorządów poszczególnych grup. ➤ Wspieranie inicjatyw samorządowych, powierzanie młodzieży odpowiedzialnych zadań w placówce.	Wychowawcy, Młodzieżowa Rada Bursy.
KSZTAŁTOWANIE POSTAW OBYWATELSKICH,	➤ Wzbogacanie poczucia tożsamości narodowej. ➤ Poznawanie historii i kultury miasta oraz regionu. ➤ Udział w projektach edukacyjno – historycznych. ➤ Udział w konkursach, uroczystościach i obchodach świąt narodowych. ➤ Wycieczki, spotkania z przewodnikami,	Wychowawcy, dyrekcja.

SPOŁECZNYCH I PATRIOTYCZNYCH	➤ Przeprowadzenie turnieju wiedzy o Zamościu.	
PRZYGOTOWANIE DO ŻYCIA W RODZINIE	➤ Działania wychowawcze przygotowujące do pełnienia w przyszłości ról małżeńskich i rodzicielskich. ➤ Działania profilaktyczno – wychowawcze mające na celu uświadomienie wychowankom konsekwencji wczesnego zakładania rodziny.	Wychowawcy, dyrekcja.

Oczekiwane efekty:

- Wychowankowie będą chętnie i aktywnie uczestniczyć w promocji zdrowego stylu życia.
- Wychowankowie będą posiadać dużą wiedzę na temat szkodliwości substancji psychoaktywnych.
- Wśród wychowanków zmniejszy się wskaźnik występowania agresji i przemocy.
- Wychowankowie nabędą umiejętności asertywnego zachowania.
- Nastąpi poprawa wyników w nauce.
- Młodzież będzie przestrzegać kultury słowa w placówce i poza nią.
- Wychowankowie będą odnosić sukcesy w różnych dziedzinach z zakresu kół zainteresowań.
- Rodzice będą świadomi nowych zagrożeń.
- Młodzież i rodzice będą wiedzieli do kogo zwrócić się w sytuacji zagrożenia.
- Wychowankowie będą mieć poczucie własnej wartości.
- Podopieczni będą potrafili przekazać wiedzę na temat właściwych postaw swoim rówieśnikom.
- Wychowankowie potrafią wspierać innych w podejmowaniu właściwych decyzji związanych z odpowiedzialnością za własne czyny.
- Wychowankowie będą potrafili zachować się w sytuacjach kryzysowych.
- Podopieczni nabędą postaw altruistycznych i prospołecznych.
- Wychowankowie potrafią wybrać kierunki kształcenia oraz dalszą drogę życiową .
- Młodzież będzie znała zasady udzielania pierwszej pomocy.
- Wychowankowie będą brać udział w przedsięwzięciach kulturalno-edukacyjnych w środowisku ogólnopolskim, lokalnym i placówce.

Sposoby ewaluacji:

Przebieg pracy wychowawczo - profilaktycznej i jej efekty poddawane są systematycznej obserwacji i ocenie. Informacje zwrotne pochodzące od wychowanków, rodziców i nauczycieli służą doskonaleniu pracy i wyciąganiu wniosków na przyszłość. Środkiem i sposobem ewaluacji jest obserwacja i analiza zachowań wychowanków, rozmowy z rodzicami, wymiana spostrzeżeń w zespołach wychowawców i nauczycieli, analizy przypadków. Ewaluacja programu przeprowadzana będzie w każdym roku szkolnym przez zespół wychowawców Bursy Międzyszkolnej Nr 2 w Zamościu.

Celem ewaluacji jest uzyskanie informacji o przebiegu realizacji programu wychowawczo - profilaktycznego, uzyskanie informacji o efektach realizacji programu oraz rzetelnej, obiektywnej informacji na temat sytuacji wychowawczej w bursie, modyfikacji zadań i działań wychowawczo - profilaktycznych.

Wnioski z ewaluacji zostaną uwzględnione w modyfikacji programu wychowawczo - profilaktycznego na rok następny.